

Vergaderjaar 2025–2026

32 852

Grondstoffenvoorzieningszekerheid

Nr. 400

BRIEF VAN DE MINISTERS VAN BUITENLANDSE HANDEL EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING EN VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN KLIMAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 18 maart 2026

De vaste commissie voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking heeft op 12 februari jl. verzocht om een reactie op de berichtgeving over een grondstoffenalliantie tussen de VS, Japan en de EU (kenmerk 2026Z03158/2026D07217). Hierbij gaat u de reactie toe.

Critical Minerals Ministerial (CMM)

Op 4 februari jl. organiseerde de Verenigde Staten een *Critical Minerals Ministerial* (CMM), waar 55 landen bijeenkwamen om te bespreken hoe de leveringszekerheid van kritieke grondstoffen vergroot kan worden. De vorige Minister van Buitenlandse Zaken was namens Nederland aanwezig bij de CMM. Op 4 februari is ook een gezamenlijke persverklaring uitgegaan van de VS, de EU en Japan.¹

In deze persverklaring wordt ten eerste het streven aangekondigd dat de EU en de VS binnen 30 dagen een *Memorandum of Understanding* (MoU) zullen ondertekenen. Dit zal een niet juridisch bindende afspraak zijn, die een raamwerk vormt voor verdere samenwerking. Gedacht kan worden aan het gezamenlijk stimuleren van vraag en het diversifiëren van het aanbod van kritieke grondstoffen door projecten binnen en buiten de EU te identificeren en te ondersteunen. De EU heeft al vijftien soortgelijke MoUs met andere landen.²

Daarnaast willen de EU, de VS en Japan hun bestaande grondstoffensamenwerking uitbreiden met concrete actieplannen. In die plannen wordt onderzocht of samen met gelijkgezinde landen een plurilateraal handelsinitiatief opgezet kan worden. Daarbij wordt verkend of instrumenten zoals

¹ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/da/statement_26_323

² https://single-market-economy.ec.europa.eu/sectors/raw-materials/areas-specific-interest/raw-materials-diplomacy_en

een minimumprijs, een op standaarden gebaseerde markt, subsidies en mogelijk langetermijnafnamecontracten zouden kunnen worden ingezet om investeringen in nieuwe waardeketens aan te trekken.

Reactie

Momenteel is er nog weinig bekend over de precieze invulling en vormgeving van de actieplannen en het plurilaterale handelsinitiatief. Wel vindt regelmatig een gedachte-uitwisseling plaats tussen de Commissie en de EU lidstaten over de voortgang en mogelijke vormgeving van de grondstofinitiatieven. Nederland neemt actief deel aan deze discussies.

Middels de Nationale Grondstoffenstrategie (NGS) en de EU *Critical Raw Materials Act* (CRMA) werkt het kabinet aan het verhogen van de leveringszekerheid van kritieke grondstoffen en materialen. De Ministeries van Economische Zaken (coördinerend op de NGS en CRMA) en Klimaat en Buitenlandse Zaken werken daarbij samen.

Over het algemeen is het kabinet van mening dat de afhankelijkheid en leveringszekerheidsrisico's voor kritieke grondstoffen en materialen een probleem kunnen vormen voor de EU. Het kabinet is derhalve voorstander van samenwerking met gelijkgezinde niet-Europese landen om de leveringszekerheid van kritieke grondstoffen en materialen te vergroten. Het kabinet kijkt in EU-verband nauwgezet naar de verdere uitwerking van de voorstellen voor het MoU, de actieplannen en het plurilateraal handelsinitiatief. Voor het kabinet staat daarbij voorop dat deze enerzijds daadwerkelijk bijdragen aan het versterken van de leveringszekerheid van kritieke grondstoffen en anderzijds dat de voorgenen maatregelen rekening houden met de gevolgen voor het Nederlandse bedrijfsleven.

De Minister van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking,
S.W. Sjoerdsma

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,
H.G. Herbert